

Vychází 1., 10., 20. každého měsíce o 11. h. Expedice se nachází u města Pešti na masném trhu v 1. poschodí. Za inserty platí se mimo kolek 30 kr. za řádek 3 kr. poprvé, 2 kr. podruhé.

DALIBOR.

Předplácí se: půll. 1 zl. 50 kr., celor. 3 zl. r. č. S poštou: půll. 1 zl. 70 kr., celor. 3 zl. 40 kr., rak. čísla. Pro státy německé: půll. 1 tolar, 8 nov. gr. celoročně 2 tolar 16 nov. gr.

Časopis pro hudbu, divadlo a umění vůbec.

Odpovědný redaktor: Emanuel Meliš.

Návrh k stanovám

jednoty k odměňování, povzbuzování a podporování hudebních skladatelů českoslovanských a možná-li i jejich rodiny, vdov a sirotků.

Podává Vorbes.

§. 1. Jmeno.

Jmeno jednoty budiž: Matice pěvecká.

§. 2. Účel.

a) *Účely jednoty jsou rozličné a jmenovitě následující:*

1. *Odměňování, povzbuzování a podporování skladatelů samých.*
2. *Podporování rodiny a pozůstalých po nich vdov a sirotků.*
3. *Vzdělávání zpěvu vůbec a zvelebování chrámového zvlášť.*

b) Za hudebního skladatele českoslovanského budiž uznán každý skladatel ze zemí českoslovanských, t. j. ze zemí: České, Moravské, Slezské aneb z jiné slovanské části všech korunních zemí Rakouských, který ku písním toho neb onoho nářečí slovanského zdařilou hudbu buď pro mužské neb smíšené sbory, aneb pro jeden nebo 2 hlasy s průvodem klavíru nebo jiných nástrojů složil, ať jest pak obsah písní buď zbožný nebo světský.

c) Skladatel obdrží za práci svou honorár. To mu budiž odměnou, povzbuzením, a pakli se nachází v neblahých okolnostech, i podporou. Vypisováním cen má být skladatelům poskytnuta příležitost k vyznamenání se a k proslavení jména svého, a hojný odbyt písní honorárem neb cenou poctěných, otevře skladatelům nový pramen podpory.

d) Při vypisování cen bude slušný ohled brán na zpěv chrámový, a sice prozatím jen na skladby kratší jako: Graduale, Offertorium, Veni Sancte, Te Deum, Choraly a p. v.

e) Dojde-li „Matice pěvecká“ hojně podpory, může při rozkvětu jmění ceny i na práce větší vypisovati, v kteréžto případnosti i podporování rodiny, vdov a sirotků vzato bude v obor činnosti její.

§. 3. Údové matice pěvecké.

a) Údové matice pěvecké rozpadávají se na 4 třídy:

1. Údové zakládající — zakladatelé;

2. Údové přispívající — přispěvatelé;
3. „ mimořádní — podporovatelé;
4. „ čestní.

b) Údem zakládajícím — zakladatelem může být každá osoba jednotlivá anebo mravní, na př. spolky jakéhokoli jména anebo obce českoslovanské, kteří složí jednou za vždycky 20 zl. anebo po sobě jdoucích letech po 15 zl. r. č.

c) Údem přispívajícím — přispěvatelem — jest každá pěvecká jednota ze zemí jmenovaných v §. 2., která se prohlásila, že k Matici přistupuje, a která k účelům matice lidnatosti obci k ročním příspěvkům se zavázala a sice obnáší příspěvek jednot z obcí počítajících až do

	3000 obyvatelů	5 zl. r. čis.
od 3. až do 6000	10	„ „
od 6. až do 15000	15	„ „
od 15. až do 40000	20	„ „
od 40. až do 100000	25	„ „
od 100000 a výše	30	„ „

První příspěvek složí přispěvatel při ohlášení se ku přístupu příspěvky následující vždy při vypršení roční lhůty, a to až do času svého vystoupení z Matice.

d) Přispívající údové mohou se státi zakladateli, pakli kromě ročního příspěvku složí sumu shůry pro zakladatele §. 3 lit. b. ustanovenou v této velikosti a v tomtéž způsobu.

e) Údem mimořádným — podporovatelem — může se státi šlechtné studentstvo českoslovanské aneb, kdokoli jiný kromě pěveckých jednot v kterýkoli čas uspořádá besedy, akademie aneb jiné zábavy pěvecké, na kterých obecenstvo proti vstupnému podílu bere, jestli ku prospěchu Matice obětuje příspěvek ač libovolný, přece alespoň tak veliký, že se vyrovná nejmenšímu příspěvku údů přispívajících.

Rovněž se může sbírkami toho samého výsledku docílit.

f) Skladatel sám může být podporovatelem, pakli resignuje na honorár jemu příslušný, pakli nedosahuje sumu 20 zl. r. č. V pádu tom, kdyby honorár tento obnášel 20 zl. a více, stane se skladatel, pakli naň ve prospěch Matice resignuje, zakladatelem Matice.

Konečně může se státi podporovatelem Matice každý lidumil, který buď sbírkami nějakého příspěvku docílil, aneb za živobytí svého aneb ve svém posledním závětu nějakým dárkem přispěje ku prospěchu Matice.

j) Čestným údem může být, kdo pro snahy své vlastenecké aneb pro znamenité k prospěchu a zvelebení Ma-

tice čelící služby od hlavního výboru při valné hromadě té cti za hodna uznán bude.

h) Zakladatelé, přispěvatelé a čestní údové obdrží svým časem diplomy a všickni údové v Matici řádně budou zaznamenáni.

§. 4. Činnost Matice pěvecké.

a) Když se bylo k účelům Matice z pramenů jmenovaných v §. 3. lit. b. tolik sešlo, že po zapravení předběžných nevyhnutelných potřebností vybývá čistých 100 zl. r. č., započíná Matice činnost svou a sice tak, že uloživši vždy polovičku jmění svého do spořitelny aneb jinak ji ve prospěch Matice opatřivši, druhou polovici stále obrací na honorování skladatelů.

b) Ústřední výbor ohlásí započetí této doby listy veřejnými.

c) Skladatelé, kteří by si toho přáli, aby byli účastni výhod Maticí poskytovaných, a kteří mají příhodných skladeb (§. 2. lit. b.) tiskem ale ještě nevyšlých pohotově, zašlou skladby ty k výboru ústřednímu.

d) Je-li skladba pro jeden hlas, budiž opatřena průvodem klavíru; při skladbách vícerohlasových, budiž k jednotlivým hlasům přidána partitura. Kromě toho budiž každá skladba znamenána nějakým heslem (kteréž i jednotlivé slovo býti může). Tím samým heslem opatřené budiž v zapečetěném lístku přiloženo jméno a bydliště skladatelovo.

e) Ústřední výbor ustanoví a oznámí soudce. Pozvav k tomu pěveckou jednotu, ze které vyšel, a požádav kromě soudcův i některé znalce, dá od soudcův předběžně již zkoušené zpěvy i zpívati. Soudcové hlasují lístky. Většina hlasů rozhoduje. Po takové zkoušce otevrou se zapečetěné lístky, a honorár se skladatelovi zašle.

f) Na takovémto oceňování skladeb mohou kromě jednoty ústřední i jiné jednoty, které buď delším působením na jistý stupeň dokonalosti se vyšinouly, aneb o kterých se ví, že dobrými silami vládnou, podílu bráti v ten způsob, že přijímají skladby (lit. c. d.) a zkouší je. Takto zkoušené a za hodné uznané skladby zašlou se k výboru ústřednímu, který dodá je posouditi soudcům a znalcům, šetře při tom dobré zdání jednot kromústředních, po otevření lístku honorár skladatelům zasílá. Takto se činnost Matice usnadňuje a urychluje, dobré skladby se u větším počtu v známost uvádí a kromústředním jednotám spolupůsobení zaručuje, což i k zvelebení jednot samých přispívá.

j) Výminkou mohou v některé již známé skladby, které pro svou dokonalost a půvabnost již všeobecné oblíbeny došly, pakli nebyly tiskem ještě uveřejněny a pakli by si toho skladatel přál, honorovány býti.

§. 5. O vypisování cen.

a) Matice pěvecká vypisuje podle svých sil čas po čase ceny.

K tomu cíly uveřejní texty, ku kterým se má hudba složití, aneb případnosti, které se mají zvláštním textem oslaviti.

b) Texty buďtež obsahu rozmanitého, lyrického, epického, humoristického i zbožného a skladby samé brzy slohu vážnějšího, brzy lehčího, tak aby produkce pěvecké, vlád-

nouce programem rozmanitějším obecnstvu vkusu tak rozličného, čím dále tím snáze vyhověti mohlo.

c) Samo sebou se rozumí, že každá skladba musí vyhověti všem požadavkům hudebním; nic však méně budiž při oceňování skladeb i na takové skladby slušný ohled brán, které pro půvabnost, libeznost svou a lehké provedení takové oblíbeny by dosíci mohly, že by se očekávati mohlo, že stanou se takořka národními.

d) Ústřední výbor oznámí dobu, do které se skladby zaslati mají. Na skladby, po vypršení lhůty zaslané, budiž jen zřídka kdy, a to jen v důležité případnosti ohled brán.

e) Ústřední výbor uveřejní svým časem též soudce a bude si při oceňování skladeb podle §. 4 lit. e. počínati, skladatelé pak budou se držeti výminek §. 4. lit. d.

f) Na posuzování a oceňování skladeb pro cenu vy-psaných berou krom ústřední jednoty podílu v tom způsobu, že ústřední výbor těm jednotám zašle opisy zaslaných skladeb, a že soudcové při úsudku svém na zdání těch 3 jednot budou bráti slušný ohled.

(Pokračování.)

A. Dreyschock.

Mezi všemi nyní žijícími virtuosy stojí naši slavní rodáci Alexander Dreyschock a Ferdinand Laub v první řadě a skvějí se na nesmírném obzoru virtuoství co hvězdy první velikosti. Doufáme se zavděčiti našemu čtenářstvu, když stručné životopisné nástiny o obou umělcích podáme.

Alexander Dreyschock narodil se dne 15. října 1818 v Žáku, kraji Čáslavském a byl syn umění milovného a teprv r. 1857 zemřelého otce a bratr výtečného virtuosa na housle Raimunda Dreyschocka (nar. 30. srpna 1824 v Žáku), kterýž od r. 1850 co druhý koncertní mistr a učitel na konservatoriu v Lipsku žije. Dreyschockův otec byl ředitelem statků a zpozoroval již záhy velkou náklonnost a nadání Alexandrovo k hudbě. Aby velkým talentům platnosti se dodalo, k tomu náleží vždy překážky a těchto se dosti naskytlo A. Dreyschockovi, anto matka syna svého lékařem míti chtěla Obezřelejší a bystře zírající otec pečoval v pravý čas o náležité hudební vzdělání svého syna, kteréž se mu nejprvé od důkladného učitele Pospíšila dostalo. Dreyschock hrál, jsa osm let stár, tak zručně na piano, že se veřejně slyšet dáti mohl. Dosáhnuv 15ho roku svého stáří, přišel do Prahy a učil se, co se zatím matka domnívala, že medicinu studuje, vyšší hudební náuce u urcimistra Václava *Tomáška*. Výborný učitel byl právě zdatný pedagog, jenž v duši jinochově čísti mohl, co tento někdy v „božském umění“ prospěje. Běh učební u V. *Tomáška* byl sice dlouhoroký; ale důkladný a všestranný. Mladý avšak skrz na skrz hudební Alexander pochopil *Tomáškovu* učební soustavu v její plné hlubokosti, vážnosti a významnosti.

Dreyschock nepotřeboval ničeho jiného, než náležitého vplyvu mistra *Tomáška* co do technického umění hry klavírní a co do harmonie a instrumentace; vše ostatní mohl sám od sebe očekávati. Mezi všemi žáky byl to Alexander

Dreyschock, na něhož Tomášek pyšným, ba ano žárlivým byl, když toho někdo neuznával.

R. 1838 nastoupil Dreyschock *první* svou uměleckou cestu a sice do Severního Německa, kdež v Lipsku prostřednictvím Mendelssohna-Bartholdiho, jenž se pro Dreyschockův talent velmi zajímal, obecenstvu předveden jest. Dreyschock dosáhl v prvním tomto koncertě veliké pochvaly a Mendelssohn nazýval ho pak vždy „*Hannibalem oktáv.*“

R. 1840 a 1842 cestoval Dreyschock do Rus a koncertoval všude se skvělým úspěchem. Navrátil se ze Severa, navštívil Brusel, Paříž a Londýn. R. 1844 podnikl se svým bratrem Raimundem pospolnou uměleckou cestu skrze Německo, Belgii a Holandsko. Zde však slavil zvláštní triumfy. Jak to v obou zemích neobyčejné jest, byl Dreyschock od úřadů přijat a od obecenstva květinami obsypán. Jemu ke cti dávaly se tu hostiny, zastavenička a jiné slavnosti.

R. 1846 dával Dreyschock koncerty v Rakousích a došel všude nesmírné pochvaly. Na začátku r. 1855 cestoval Dreyschock do Dánska, kdež u dvora dne 20. ledna vystoupil. Mistrovskou hrou okouzlit všechny tak, že J. M. král vzav s prsou pobočníka svého Bergena *řád Danebroga*, jej Dreyschockovi zavěsil a za rytíře povýšil.

V květnu 1856 odebral se Dreyschock ku koncertům do Švédska. Zde došel té cti, že u dvora Švédského několik piec přednáseti mohl. I tu roznítil celý dvůr svým nedostížitelným přednosem, že jej J. M. král *rytířem řádu Gustava Vasy* učinil. Na začátku r. 1858 nastoupil Dreyschock novou uměleckou pouť tentokráte do Výmaru a Kasselu, aby Liszta a Spohra navštívil a do Darmstadtu, aby velkovévodovi za jemu udělený titul „*dvorního kapelníka*“ děkoval.

Dreyschock byl mnohokráte a skvěle vyznamenán. Při své poslední cestě do Rus obdržel, koncertuje v Berlíně, od krále Pruského *řád červeného orla* a tu mohl činiti nárok na *přezdítku Spontiniho*, jenž v Berlíně „*rytířem z B-dur*“ byl nazýván; (nosil totiž *čtyry řádové křížky*) neboť i Dreyschock obdržev, dříve *Nizozemský řád dubové koruny* mohl se čtyřmi křížky honositi. Cesty, které Dreyschock od r. 1858 konal, a výsledky jeho koncertů v těchto rocích jsou čtenářům našim z Dalibora známy; toliko to podotýkáme, že Dreyschock svými koncerty *k dobročinným účelům* více než 20.000 zl. ústavům dobročinným věnoval.

Dreyschockovy skladby přesahují již opus 120. Jeho rhapsodie (op. 37—40) jsou velmi originální; jeho impromptu (op. 116) vzbuzuje všeobecného podivení a jeho z nejbrilantnějších skladeb — pravá to sokyně Lisztova „*krále duchů*“ — jsou jeho variace na anglickou hymnu *pro levici* „*God save the Queen*“ (Bože chraň královu).

Rychlost v nejtěžších oktávních a sextových chodech a dvouchmatech, elegance a něžnost v kantileně, kterážto poslední vždy spojena jest s obratnou a překvapující instrumentací, charakterisují A. Dreyschocka v skladbách na rozmanité melodie a pasaže bohatých; v něm stojí *virtuoství technické* na nejvyšším stupni.

Ku charakteristice tohoto domácího hrdiny v umění hudebním patří mezi známý již výrok geniálního Heine též významná slova svými etudy proslaveného Cramera, když tento

Dreyschocka v Paříži poprvé slyšel. Cramer pravil totiž „*Dreyschock nemá levice.*“ Žádný nemohl okamžitě tomu porozuměti; až Cramer hádanku tu rozluštil s přidavkem: „*Ba ano, tento umělec má dvě pravice!*“

Na to narážeje napsal zemřelý Saphir pod Dreyschockovu podobiznu tuto sloku:

Welchen Titel, der nicht hinke,
Man dem Meister geben möchte,
Der zur Rechten macht die Linke?
Nennt ihn *Doktor beider Rechte!*

Z větších skladeb Dreyschockových vynikají hlavně: Overtura pro orchestr op. 50; smyčcový kvartett op. 101; rondo s orchestrem (op. 32); velký pochod pro piano a orchestr (op. 93); velká fantasie (op. 117); praeludijní fuga (op. 35); Andante et allegro appassionato (op. 125); sonata (op. 30); píseň pro soprán a mezzosoprán (op. 123). Nyní zanáší se Dreyschock skládáním opery „*Floretta*“, kteroužto nový obor hudebního umění nastoupí. Dreyschock je mnohokrát vypočten. Nejlepší a nejtrefnější jeho podobizna jest podobizna z Kodaně od r. 1856 ozdobena heslem slavného básníka Andersena a podobizna z Břetislavi.

A. Dreyschock je titulárním velkovévodským Hessenským dvorním kapelníkem a c. k. rakouským komorním virtuosem, dvorním komponistou velkovévody Mecklenburg-Šverinského, majitel kr. pruské velké záslužní medailie a Hanoverské velké zlaté medailie pro vědu a umění a členem čestných mnohých tuzemských i cizozemských společností. Dreyschock je otec dvou synů, je umělec skromný, výtečný společník a přítel upřímný.

V é v o d a.

Fraška v 1 jednání od Alexandra Arna.

(Pokračování.)

4. výstup.

Jakub. Předěší.

Jakub (udýchán prostředkem do světnice). Pane Kutile — čtyři postilioní, s vozem a jedním koněm — ne! čtyři vozy, postilion a jeden kůň, a já nemohu jednu vrata otevřít!

Foukal (k hospodskému). No, tedy mu pomozte přec.

Hospodský. Toť už ani nevím, kde mi hlava stojí.

Jakub. Pane Kutile!

Foukal. Ale zlatoušku!

Kačenka. Klíče k ložnici! kde jsou klíče!

Válek. Ale vážený pane tcháne!

} najednou.

5. výstup.

Cizinec. Předěší.

Cizinec (vstoupí prostředkem do šenkovny). U čerta! Tady je tolik lidí a venku žádný. Což neslyšíte práskat postilionů? otevřte přece vrata!

Foukal (pokloní se až k zemi). Hned! hned! — Jakube — vrata!

Válek (zároveň s *Foukalem* se pokloní). Vrata. — *Jakube!* Počkej, já ti pomohu! (Odejde s *Jakubem*.)

Cizinec. Mohu dostat několik pokojů?

Foukal (k *hospodskému*). Kapoune! několik pokojů?

Cizinec. Parbleu! Já spěchám.

Kačenka (k *hospodskému*). Otče! — několik pokojů!

Hospodský. Nekolik pokojů! — Ó ještě víc než několik pokojů (sem tam přebíhá). *Kačenko!* několik pokojů!

Cizinec. Dobře! — ale já nerad chodím po schodech. Můžete mne ubytovat při zemi na několik hodin?

Hospodský (otáčí čepičku v ruku). Při zemi? — *Foukale!* při zemi.

Foukal. Když Vaše Výsost dovoliti ráčí, mohu snad, anto Vášnostin pobyt zde jen několik hodin potrvá, tuto vedle mým skromným pokojíkem nejuctivěji posloužit.

Cizinec. S radostí! Pročpak ne?

Foukal. Ó já nehodný tohoto štěstí! *Kačenko*, pomozte mi mé věci urovnat. (S *Kačenkou*, jdouce okolo *cizince*, hluboce se před ním pokloní, spojovacími dveřmi do vedlejší světnice.)

Cizinec. Pane *hospodský!* dejte *postilionovi* zpropitné. Mám toliko dukáty při sobě.

Hospodský. Mnoho-li ráčíte?

Cizinec. Dejte mu tři zlatky.

Hospodský (udiven). Tři zlatky?

Cizinec. Myslíte, že je to málo? Dobře se mnou ujížděl — dejte mu čtyry zlaté a dejte přinést sem mé věci.

Hospodský. Hned. — Čtyry zlaté! (odběhne.)

Foukal (vypráznil mezitím s *Kačenkou* svou světnici). Pro *Pána Jana*, dělejte *Jakobyste* nevěděla o jeho vysokém rodu.

Kačenka. (Spatří vcházejícího *cizince*, kloní se mu nemotorně.)

Cizinec (vstoupí spojovacími dveřmi, štípně *Kačenku* do tváře). Jsi hotova, má krasotinko?

Foukal (pro sebe). On ji štípl do tváře. Zapíšu si to.

Kačenka. Ráčíte ještě něco?

Cizinec. Později.

Foukal (pošlouche *Kačenku*). To znamená, abychom se odsud odklidili. (Odchází spojovacími dveřmi ze šenkovny, vždy pozadu s mnohými poklonami.)

Kačenka (kloní se jako *Foukal*). Výborné chutnání!

Cizinec. A Dieu! — Znamenité lidičky.

6. výstup.

V šenkovně: *Hospodský*. *Válek*. *Jakub*. *Foukal*.

Kačenka. — Ve vedlejší světnici: *Cizinec*.

Hospodský (s *Válkem* a *Jakubem* prostředkem do šenkovny). Tady sem *Jakube!* — Zčerstva!

Jakub (přináší kufr a tlumok do vedlejšího pokoje. Praví k *hospodskému* tajně). Pane *Kutile* — *Postilion* mi řek — že to je nějaký vévoda.

Foukal (k *hospodskému*). No? — co říkáte?

Válek (k *hospodskému*). Každému *postilionu* dal po čtyrech zlatkách.

Kačenka. Patří ten vůz poště?

Válek. Hahahaha! Takový vůz! — To je jeho vlastní. *Hospodský*. Jeho vlastní? — může být, ale nejsem tak lehkověrným, černé na bílém musím vidět.

Válek. Tu máte (vytáhne psaní z kapsy, drží je *hospodskému* před očima.)

Cizinec (k *Jakubovi*). Prozatím vás nyní nepotřebuji. Jest zde nějaké zvonítko?

Jakub. Ano, tam v levo u vrat.

Hospodský (přečetl adresu, vyhodí čepici do výšky). Vévoda, a co vévodu. — Ó blažený *Kapoune!*

Cizinec. Překrásný hostinec!

Jakub (pro sebe, odběhne prostředkem). Já ten zvonek uříznu.

(Pokračování.)

Haydnova domácnost.

Výjev ze života.

Mnozí znamenití mužové byli nešťastní v manželství. *J. Haydn* stojí v první řadě mezi četnými oběťmi nevhodného manželského spojení. Uchvácen nenadálou romantickou náruživostí, pojal, jsa dva a dvacet let stár, za choť mladou osobu, která bez pochyby velmi ctihodna a dobrými vlastnostmi obdařena byla; avšak rozmarem, nadutostí a vládyčtivostí překypěla. *Haydn* musel její vrtochy draho zaplatiti, neboť neminul den, aby nepovstal nějaký domácí výjev, jež *mistrovi* hašteřivá polovice připravila.

Haydn přebýval, jak známo, v posledních letech svého života v sešlém domku v jednom předměstí Vídeňském. Zde v tomto svém osamělém pokojíku zaměstnával se horlivě svými zamilovanými studii a zdokonaloval nesmrtelná svá díla. Jeho poklid a osamělost byla časem rušena návštěvou jeho přátel aneb jiné vynikající osobnosti, jež světoznámá pověst *Haydnova* do této odlehlé čtvrti města přivábila.

Jednou z rána nacházel se *Haydn* ve své komnatě, anto náhle neočekávanou návštěvou překvapen jest; byl to *Jan Naumann*, znamenitý skladatel a *Haydna* nejvěrnější přítel. *Naumann* právě podnikl cestu do Londýna a *Haydn* ho již několik měsíců neviděl. Oba umělci pozdravili se srdečně objímajíce a libajíce se. Radost, štěstí, překvapení zračily se na obličejích jejich. Na to sedl si *Naumann* vedle svého přítele a vypravoval mu do podrobná jasným a zajímavým způsobem o svém pobytu v hlavním městě Anglicka. Povídal mu o klubech, koncertech, divadlech atd. Dokončiv své dlouhé ale zajímavé vypravování, zvolal:

„Příteli, počaší je rozkošné; učiňme malou procházku.“

„To je nemožné!“ odvětil *Haydn*.

„Jak? nemožné! Snad ti to as tvá paní zakázala?“ odpověděl *Naumann* sarkasticky se usmívaje.

„Nikoliv, opravdu ne; avšak . . .“

„Aj jdi, vímť as, co to je. Tvá paní zapověděla ti abys vyšel, a ty, vždy poddaný a poslušný, nechceš rozkazům své paní se opřít. Skutečně, toť je slabost, jakou jsem nikdy neviděl. Tvé chování, drahoušku, je věru směšné.“

„Musím dnes ještě důležitou práci dokončit,“ pravil zase *Haydn*.

„To jest: paní Haydnová chce mermomoci, abys ji dokončil. Vypočítalť již s podivuhodnou správností, co jí každý den, každá hodina, každá minuta, kterou ty v svém pokoji stráviš, vynésti musí, a ty se podvoluješ těmto tyranským požadavkům. — Nevydobyš sis tvými značnými pracemi až dosud žádného práva, abys aspoň chvíli svobody požíval?“

„Milý příteli, tobě se snadno mluví,“ odvětil Haydn, „kdybys byl na mém místě, dělal bys to snad právě tak jako já. Má žena je hašteřivá, toť dobře vím; avšak my jsme čtyřicet let svoji, a jak to je, už to zůstane. Nevěděl bych, jak bych její povahu změnit mohl, abych pokojně žil, musím někdy se poddati.“

„To jest: ty se musíš *vždycky* poddati.“

„Prudké výjevy,“ pravil Haydn, „jsou mi odporné, a já bych se jich rád za všecku cenu sprostil. Opětuju ti, musím ženě popustit, bych mír a poklid v domě udržel.“

Co zatím Haydn svému příteli toto povídal, přiblížil se k oknu. Slunce zářilo ve svém úplném lesku, vzduch byl teplý a průzračný a kolem ležící krajina bujně se zelenala.

„Opravdu,“ pravil, povzdechнув si slavný mistr, „počasí je skutečně tak krásné a procházka byla by skutečně na čase. Ale nikoliv, nelze na ní pomyslit, nepřemožitelná překážka...“

„Jaká nová překážka stojí tvému přání v cestě?“

„Milý příteli, je to zvláštnost — rozmar mé paní...“ Představ si, abych v její nepřítomnosti vyjít nemohl, zavřela moje střevice. Vidiš, že to je vážná nesnadnost, o niž se musí každý pokus po emancipaci, každý pud po samostatnosti roztržiti.“

„Ten případ není tak hrozný, jak se domníváš,“ odvětil Naumann; „jedná se tolik o pár nových střevíců, a ty se dají brzy obstarat.“

A okamžitě odebrali se oba přátelé k blízkému obuvníku, kdež si Haydn pár nových střevíců koupil.

„Nyní jděme,“ zvolal Noumann.

Haydn si tentokrát pevně předsevzal, že zlosti své ženy vzdorovati bude. Popuzen výčitkami svého přítele, chtěl se rozhodným krokem tyranského jarma sprostiti; šel bez všech okolků se svým přítelem, aniž by myslel na křik ženy, jenž vznikne po jeho odchodu, a ustanovil se na tom, že při svém návratu ukáže, že mu pevnost a ráznost nechybí.

Oba hudební mistři požívali s rozkoší této krásné procházky. Jejich zábava byla živá, nadšená a jará. Haydn mluvil se zanícením o hudbě a poesii a když mu při tom poslední menuet, jež složil, na mysl připadl, počal skutečně se mladistvým přepychem tančiti, a jeho průvodčí účastnil se s takovým těž půvabem, jako pohyblivostí v této zábavě.

Mezi tím přišla paní Haydnova domů nazpět a byla právě tak překvapena jako rozhorlena, když svého muže nenalezla. Hašteřivá Xantippa křičela, bouřila; když ale hodina za hodinou ubíhala a vinník se nevracel, vyskočila z domu, prohledala celé okolí, a přišla konečně k místu, kdež oba přátelé poskakovali.

Haydn právě dokončil svůj menuet, když náhle jeho paní před ním se objevila. Při pohledu na ni rozplynula se jako bublinky jeho dobrá předsevzetí; jeho sny o svobodě, jeho přání po neodvislosti zmizely a Haydn stál tu nepohnutý, zaražen a zkamenělý. Byloby nemožné, vylíčiti, s jakými výkřiky, pernými výčitkami slavný mistr od své ženy přijat jest; slovem, po nutné domluvě od ženy navrátil se do svého příbytku, bledý, skroušený a pokořený.

Naumann ale vida svého přítele zaražena a skličena, odešel, vypukнув v homérický smích; vždyť *on byl mládenec*.

S. M. Z.

Feuilleton.

Dopisy z Čech a Moravy.

Z Domažlic. (Hudební poměry. — Zpěv. spolek, — Lukes.) Poměry hudební u nás nejsou velmi příznivé. Na zpěvácký spolek nedá se ani pomyslet a sice proto, že zde zpěváků není. Naše beseda měšťanská obrala si též za účel, zpěv pěstovati, a za tou příčinou utvořilo několik hudebních údů ze sebe pěvecký sbor, jenž se ve zpěvu cvičiti a nastudované kusy v besedě přednáseti zamýšlí. Vytrvají-li pánové tito ve svém předsevzetí, měli bychom jakýsi zárodek k utvoření zpěv. spolku. Aby se pěveckých sil alespoň pro budoucnost dosáhlo, vyučuje horlivý a velmi činný p. Vác. Burget letošního roku čtyřikrát týdně na zdejší realce sborovému zpěvu podle navedení L. Zvonáře v Daliboru a v „Základech harmonie“ od téhož. Výsledky chvalného namáhání p. Burgeta jsou patrné a byly by mnohem skvělejší, kdyby návštěva ze strany učňů byla pořádnější a

hojnější; nevšimavost tuto k zpěvu lze zvláště u domácích záků, o kterých se předpokládá, že v městě zůstanou, nejvíce pozorovati. Dne 30. dubna byl jsem akademii v Plzni přítomen. Slyšel jsem Lukese ponejprv zpívati a tu poznal jsem, co naše národní písně jsou a co se jimi říci dá, přednášejí-li se tak, jak to posud jen Lukes dovede. Jeho působením půjde, jak se očekávati dá, zpěv směrem čistě národním; neboť takřka nemožno, aby tak výtečný národní pěvec hojnost následovníků nenalezl; zvláště pak tenkrát, pochopí-li svou úlohu jako L. Lukes, jenž nejen zpívá, nýbrž i řídí. To jsme viděli při výtečném provedení sborů; škoda jen, že se p. zpěváci ve velkém sboru málo cvičí. Plzeň má dosti výdatných sil, které by utvořením zpěv. spolku pěkných výsledků docíliti mohly.

Z Králové Dvora. (Akademie.) Zdejší zpěvácký spolek uspořádal dne 4. května b. r. v sále divadelním akade-

mii, jejížto program byl tento: I. oddělení: 1. „Vlasta,“ ouvertura, od Nápravníka. 2. Pochod, od Vinaře. 3. „Stesk,“ národní píseň, od Veita. 4. Deklamovánka. 5. „Reformatoři,“ sbor s recitativem, od Zöllnera. 6. „Na mou vlast,“ solo pro tenor, od Pivody. 7. „Šablenka,“ mazur. II. oddělení. 1. „Halka,“ ouvertura od St. Moniuszky. 2. „Lehťivá otázka.“ 3. „Cikáni,“ sbor se solem, od Vogla. 4. Deklamovánka. 5. „Dar na rozloučenou,“ národní píseň, od Veita. 6. „Lovecká,“ od Mörinka. 7. „Naše,“ solo se sborem, od Procházky. Sbory šly vesměs dobře a zvláště líbily se ouvertury Vlasta od Nápravníka a Halka od Moniuszky. Ku konci odbývala se taneční zábava. Konečně vyznamenal se zdejší národní a vlastenacký sextett. Ředitelem tohoto sextetta jest p. Fr. Dobrovský, učitel, udové: pp. Enšpenger, Kolomek, Seltner, Durdík, J. Janke, Puš, Tam, Pöhl, Holub a jiných více. Ze zpěvu nejvíce vynikalo: „Reformatoři“

se sborem, jež zpíval p. Jos. Röhrich. „Na mou vlast“ od Pivody sprůvodem piana, zpíval zdařile p. Sedláček. Nejpěknější píseň však byla poslední, jež pěkné solo zpíval p. Tkadlec velmi rázně a důkladně. — Naši divadelní ochotníci hráli před nedávnem „Dáblův podíl“ se zpěvy; kus se obecnstvu tak zalíbil, že se musel opakovati. Pan Tkadlec, ředitel, vynikl co „Carlo“ nejvíce. Před týdnem se hrálo „Brute, pusť Césara,“ veselohra a „Po půl noci“ fraška. Jen dál! Jen dál! Zpěvácký spolek se chystá do Prahy na slavnost na Závisti. J. F.

Z Krásné Hory. (Horní kapella.) Horní kapella pana Jos. z Wangů vedením činného kapelníka pana Adolfa Ambrože, která v celém vřkolí našem velké obliby si vydobyla, a která našemu městu ještě více lásky k hudbě dodala, zasluhuje, bych několika slovy se o ní zmínil. O vzkříšení měli horníci pana Jos. z Wangů a pana Jedličky velkou slavnost, v čele majíce každý svojí kapellu. Hra kapelly pana Jos. z Wangů vyniká vším právem jak uhlazeností, tak i precízností a přednosem nad p. Jedličkovu kapellu. Slyšet jsme po vzkříšení Páně velkou směs z národních písní, sestavený od pana kapelníka Adolfa Ambrože, v kterémž národní duch vane, a jenž o smýšlení národním p. kapelníka svědčí. Účinek směsi této na posluchače byl velký, neboť obecnstvo bylo v každém ohledu mocně hudbou rozjařeno. Pana kapelníka jsme již dávno co nadaného skladatele poznali, však tuto ale dal na jevo, že ještě větší nadání a talent v sobě chová, které však mu nelze tak osvědčiti, jak při vojenské kapelle příležitost by mítí mohl. Vřak ale doufáme, že majitel hor pan Jos. z Wangů mu tu příležitost také poskytne, by pan kapelník své nadání dále rozvíjovatí mohl, neb v něj všecku útěchu skládáme a zajisté nejsme na omylu v tak mladého a nadaného skladatele jako jest pan kapelník Adolf Ambrož. Jeho skladby vynikají jak melodií tak instrumentací nad mnohé jiné, zvláště ale jeho národní kadrylla. Při pilnosti a horlivosti, jakouž pan kapelník na jevo dává, a při rázném národním smýšlení dá se nadíti, že jednou pan kapelník velmi chvalného jména si ve vlasti dobyde, což jemu srdečně přejeme. — k.

Z Plzně. (Akademie a beseda.) Ve prospěch Smetanova pomníku uspořádána byla dne 30. dubna akademie v městském divadle a druhý den na to beseda v hostinci u císaře Rakouského. Ze sborů slyšeli jsme skladby od K. Slavíka, od Křížkovského, od Hellera, od Pivody, Procházky a ohnivý „Naprej“ od Darovína Jenka. Sbory veškeré byly velmi precízně a s náležitým ohněm a výrazem předneseny. Mimo tyto zpíval náš Lumír, ochotný pan Lukes, Moravskou, pak slovenské národní a české národní písně a písně vlastenecké od L. Procházky s obvyklou

mistrností, s hlubokým citem a významem. Pan Přerhof deklamoval vážné básně od Jablonského a Crhy; pak žertovné deklamace od Trnobranského, Tůmy a jiných a došel všestranné pochvaly. Taktéž líbil se p. Procházka, jenž na piano přednesl uherské nápěvy dle Reményiho a fantasii od Willmersa a na všestranné přání jednu píseň přidal. Chvalné zmínky zasluhuje též p. Šmíd, jenž novou píseň „Vlast“ od Alšera zdařile přednesl. Po besedě nastal tanec. Přítomni byli zde měšťanosta p. Mašauer, dok. Pichl a jeho choť Marie Čacká, jakož i básník Kamenický. r.

(e—e) **Z Počátek.** (Kostelní hudba.) Jak bídne to s kostelní hudbou v mnohých městech vyhlíží, nikdy bych nevěřil, kdybych se sám nebyl přesvědčil. Přišel jsem ku konci měsíce února do Počátek, an právě slavný pohřeb se odbýval. Co milovník hudby a poněkud i znalec, šel jsem za průvodem do kostela, kde se rekviem odbývalo. Užasl jsem, když započal první kus. Jak hudba tak i zpěvy začaly velmi mizerně. Kromě basu a varhan nemohl žádný vzít poctivý tón, i ten klarnetista pískal, že to nebylo k poslouchání. Myslíl jsem si v duchu, kdyby provázení toho rekviem skladatel byl přítomen, jistě že by se ku své práci znáti nechtěl, neb by jí ani nebyl poznal, jak zohavena byla. Nemoha déle ty uši urážející tony poslouchat, raději jsem odešel. Divno jest mi, že za nynějšího času tak mizerná hudba se trpět může, která co by měla k pobožnosti povznést, jen modlicí se ruší. Jestliže p. ředitel kůru tomu nerozumí, jest přec mezi ostatními p. učiteli některý, jenž by se v řízení a učení hudby a zpěvu lépe vyznal, a tudíž té kočičině konec učinil.

(A. T.) **Z Tábora.** (Divadlo. — Volba.) Dne 3. května dávala divadelní společnost p. F. Zöllnera „Chudý kejklíř“ obraz ze života od J. K. Tyla, ve prospěch p. J. E. Kramuele. Opomenouti nemůžem, že sobě p. Kramuele zajisté zábavný kus obral, neboť již hned v 1. jednání „Žebravý muzikant“ nás dobře bavil. P. beneficant byl při prvním výstupu (co Vendelin) hlučným potleskem poctěn. Co nás nad míru překvapilo, bylo shledání synovo (Zikmunda) se starým otcem (starý Vévoda) a bratra s bratrem (Křišpinem), jež pp. Ryšavý, Čížek a Mušek velmi zdařile a cituplně provedli. Hra byla vesměs dobrá, o čem nejvíce častý potlesk mezi scénami svědčil. Návštěva byla hojná. „Čarovný závoj“ dával se dne 4. t. m. (podruhé), pomlčíme však o něm, neboť nás tak, jak první neuspokojil, toliko podotknouti slušno, že malované dekorace a krajiny, mezi nimiž známé hrady: Ráby, Zvíkov, město Praha, zámek v Střemovce u Prahy, ku konci hry přes jeviště se táhnoucí nemálo dojímají. — Dne 5. t. m.: „Venkovský poslanec“ aneb jen s pravdou ven! Výsledek nebyl příznivý, an to jsme již ve více kusech jakousi

ocháblost herců pozorovali a milejší by nám bylo, kdyby raději pan režisér novějších kusů podával. Společnost hodlá odtud do Českých Budějovic zavítati. — Dne 4. května odbývala se dle stanov nová volba mezi p. ochotníky divadelními. Jak jsme doslechli, dostalo se ředitelství p. Voj. Stankovi a režie p. J. Formánkovi, učitelu na zdejší reální škole do rukou. Žádoucnó by bylo, aby se rádně úřadu svého nově zvolený p. ředitel ujal a nás častými a zdařilými představeními překvapil. Co se režie dotýče, doufáme, že pan Formánek co bývalý ředitel divadla ochotnického v Humpolci a co šlechtný národovec se statně a rázně své úlohy uchopí, jak aby náš chrám Thalie k blahu našeho města a k rozkvětu národnosti vždy více a více s mohutnými silami prospíval.

Ochotnická divadla.

Ochotníci v Chrasti počínají si pilným a obětovným vedením p. B. Patočky velmi chvalně. Posledně provozovali „Diblíka,“ který došed obliby, co nevidět opakován bude. — Dne 23. dubna provozovali ochotníci ve Vitiňovsi veselohry „Roztržiti“ od Kotzebue a „Husička z Podháje“ se slušným úspěchem; škoda jen, že má divadlo mnoho nepřítelů, mezi jinými bývalého představeného, a jistého A. — V pondělí velkonoční dávali p. ochotníci v Choceňi činohru „Galejní otroci“ slušně; někteří posluchači neslušně se však chovali, dojem kusu rušice. Zvláště vynikla sl. H. vřelostí citu a uhlazeností hry. — Páni ochotníci v Příbrami uvolili se, dávat ku prospěchu národního divadla dvě představení; první bylo dne 21. dubna a hrán Tylův „Pražský flamendr.“ Provedení kusu bylo neuhonné a správné a účastenství četné. Čistý výnos obnáší 40 zlatých, kteréž se jakož i příjem z příštího představení „Při piketu“ a „Po půl noci“ do spořitelny až do započetí skutečné stavby uloží. — V Rajhradě u Brna dávali páni ochotníci dne 22. dubna „Paní Marjánku, matku pluku,“ v nížto se účinkující, ač začátečníci, vyznamenali. — Páni studující zřídili ve Velvarech ochotnické divadlo a provozovali na velkonoční svátky „Paličovu dceru“ od Tyla a „Vrahové v městě“ od M. B. Provedení bylo zvláště ze strany dám velmi zdařilé. — Studující z Vorlíka a z vřkoli provozovali ve prospěch zařízení knihovny v Starém Sedle dne 21. dubna v sále p. Padolika na Vorleci veselohru „Karla XII. navrácení-se do vlasti.“ Výsledek hry byl utěšený a někteří spoluúčinkující byli hlučnou pochvalou vyznamenáni. — Páni ochotníci v Horažďovicích dávali ve prospěch knihovny obecní dne 22. dubna veselohru „Opíčka“ a zdařilá hra jejich došla chvalného uznání.

Dne 18. května se bude provozovat „Husička z Podháje“ a „Převržená slánka“. — Dne 21. dubna dávali páni ochotníci v Rokycanech dva kusy „Převržená slánka“ a „Obžinky“ a dosáhli krásného výsledku. Zvláště vyznačili se sl. Bílkova, sl. Šebestova, pp. Rund, Rott, Kötz, Outrata, Höffner, Malý. — Páni ochotníci ve Vratně dávali na druhý svátek velkonoční kus „Statek Lhota“, jež zdařile provedli. Co nevidět bude se tam dávat „Lakomec“ a „Paní Marjánka.“

Kronika zpěv. spolků.

Přičiněním horlivého národovce p. V. Mládky a při radostném souhlasu měšťanstva zřizuje se v Chrasti mužský zpěv. spolek. — Lounští zpěváci uspořádali dne 21. dubna besedu, jejížto čistý výnos národnímu divadlu určen byl. Provedeny byly sbory „Cikáni“ od Fr. Vogla, a rázný dvojsbor „Vzhůru ku zpěvu“ (slova od K. Starého), hudba od chvalně známého Ed. Nápravníka, pak píseň „Já jsem Česka“ a písně národní v každém ohledu výborně. Chvály zasluhují páni Erst, Kasian, Sterzel, Jelínek, p. P. Sigmund, Zeithammer, kteří s velkým úspěchem účinkovali. Čistý výnos obnášel 46 zl. 20 kr. — Písecký zpěvácký spolek měl dne 27. dubna valné shromáždění, při kterémž 60 údů se účastnilo. Za ředitele zpěvu vyvolen městský ředitel kůru p. Fr. Gregora, za učitele zpěvu pánové V. Janota, Duchon, J. Procházka a Burian. — Zpěv. spolek v Litomyšli vystoupil v neděli dne 4. května poprvé do veřejnosti v akademii k oslavě instalace nového děkana p. P. Šanty. — Studentský zpěv. sbor v Králové Hradci uspořádal dne 24. dubna hudební akademii, v nížto se rázná „Kovářská“ nejvíce líbila. Pan J. Flögel přednesl na piano fantasií na české národní písně „České perle“ od Ed. Nápravníka a byl po výtečném provedení bouřlivou pochvalou odměněn. — Nově zřízený spolek zpěvácký v Brandýse nad Labem bude v neděli dne 11. května slavnostně zahájen. Ráno v 10¹/₂ hodině je slavná mše v brandýském chrámu Páně a večer téhož dne uspořádá zpěv. spolek ve Fetrově sále k účelu dobročinnému besedu, v níž z ochoty slečna Marie Körschnerova účinkovati bude. Program besedy je následující: I. oddělení. Overtura „Gemma di Vergi“ od Donizettiho, pro dvě piana. 2. Proslov od Antonie Melišové. 3. „Zpěv Čechů“, sbor od Františka Škroupa. 4. Píseň od Pivody, zpívá sl. M. Körschnerova. 5. Nocturno pro piano od Richardsa. 6. „Já jsem Česka“, deklamace od Čejky, přednese sleč. M. Körschnerova. „Staročeská“, sbor od J. Škroupa. II. oddělení. 1. Overtura k opeře „Upír“ od J. Marschnera, pro dvě piana. 2. „Muž bez slzí“, básně od

Ant. Körschnerové, přednese sl. M. Körschnerova. 3. „Píseň Čechů“ sbor od E. M. 4. „Dcerám českým“, sbor od F. Gernerera. 5. „Zastaveničko“ od F. Škroupa. 6. Národní písně, zpívá sl. Körschnerova. 7. Pochod od V. Crhy, hudba od V. Frimla. — Ku konci taneční zábava. — Začátek v 7 hodin večer.

Obzor umělecký.

Básnictví. Horvátský básník Topolovič zemřel dne 26. dubna v Gradišti.

Divadlo. V Berlínském divadle „Victoria“ dávalo se dne 20. dubna poprvé nová dráma „Noc velkonoční“ od Dra. Viléma Wolfsohna, spisovatele kusu „Jen jedna duše.“ Věčně stará a nová idea lásky k člověčenstvu, boj mezi snáselivostí a nesnáselivostí jsou věci, které básník pod temným obrazem pronásledování židů ve Španělech předvádí. Dílo Wolfsohnovo je zdařilé.

Hudba. Musikální obchodník R. Grinzwel, v jehožto skladě Mosonyiho nová maďarská opera „Szép Ilona“ (Sličná Helena) v skvostném vydání vyšla, věnoval geniálnímu skladateli této opery uměle pracovanou skvostnou tabatěrku, na níž se podobizna Mosonyiho nachází.

— Dne 1. května otevřena jest výstava Londýnská; při slavnosti účastnilo se téměř 30.000 lidí. Orkestr sestával z 500 výkonných hudebníků a 2.000 sborových zpěváků. Jak mile vše usedlo, zahrál orkestr národní hymnu „God save the Queen.“ Navzdor znamenitě obsazenému orkestru a sboru bylo hudbu slyšeti jen v bezprostředním okolí paláce, v prostředku bylo slyšeti různé tóny. Na to zahrál orkestr novou a k tomu cíli složenou ouverturu od Meyerbeera, kteráž velké pochvaly došla; pak provozována jest hymna od Benneta (slova od korunovaného básníka Tennysona) a velký pochod od Auberera. Haendlovo mohutné „Halleluja“ a „Amen“ z Mesiáše, pak hymna národní ukončily slavnost.

— K básni Mickiewicově: „Konrad Wallenrod“ znamenitý komponista polský složil hudbu. Básně tato jest tak dramatická, že nebylo třeba mnohých změn, aby z ní povstala ta nejsamorostlejší opera. Část její, provozovaná ve Lvovské besedě kupecké, přijata byla s velkým západem. Jest se nadíti, že celé dílo bude ozdobou hudební literatury, a že i u nás zdomácní.

Z Prahy.

— Spolek hudební na Moravě. Pánové Cyrill Napp, opat, Eug. hr. Braida, Michal hr. z Bukůvky, Jan ryt. Chlumecký, Rud. svob. p. Forgatsch, Dr. Lud. Goldhan, Leop. Gaup, P. Pavel Krížkovský a Dr. Rud. šlechtic v. Ott vyzývají všecky přítele umění hudebního v Brně a po celé Moravě, aby přispěli k založení spolku hudebního, jenž by spojen byl se školou hu-

dební, a „vyhověl jedné straně duševního vzdělání, spolu pak naději vyšších rozkoší uměleckých, a povznesl umění vůbec nejoblíbenější na stupeň hodnosti jemu náležící.“

— Alex. Dreyschock obdržel od barona Siny za své spoluúčinkování při jeho večerní zábavě kromě zaplacení cesty 200 kusů dukátů.

— Mladý náš krajan, basista p. Bláha, je ku dvorní zpěvohře v Berlíně angažován, a velmi se tam líbí. Obecenstvo Pražské mělo několikráte příležitost, poznati p. Bláhu co skvěle nadaného zpěváka, jemuž zajisté kyne krásná budoucnost.

— Věhlasná zpěvačka sl. Desirée Artotova vystoupí zde co nevidět pohostinsku v několika operách. Též výtečný Vídeňský pěvec Beck přistane sem k hrám pohostinským.

— Naše krajanka, sl. Vojtěška Zadrobilkova koncertovala před nedávnem v Srbském Bělehradě se skvělým výsledkem.

— Holub Josef, ředitel kůru u sv. Havla v Praze, zemřel v pátek dne 2. května v nemocnici. Předpolednem sedl si na Starém městě do drošky a žádal, by ho droškář do všeobecné nemocnice dovezl. Když vozka tam zastavil a dvířka otevřel, našel ho právě se smrtí zápasícího. Jak se to potom vysvětlilo, požil mezi cestou značně mnoho kyseliny sirkové, jížto se otrávil. Holub zanechal po sobě manželku a tři děti. Holub narodil se dne 20. října 1823 v Dobřichovicích, absolvoval varhanickou školu a stal se r. 1854 ředitelem kůru u sv. Ducha a r. 1855 u sv. Havla v Praze. Mimo to byl Holub nejprve pod Voglem, pak pod Fr. Škroupem a posledně pod L. Zvonarem učitel zpěvu v Žofínské akademii. Holub složil několik komposicí pro kostel, pak několik sborů, z nichžto zvláště sbor „Na Sněžce“, jež před několika lety Žofínská akademie dávala, vynikal.

— Matěj Sojka. Na náš list k duchovnímu úřadu ve Vilímově, M. Sojky se týkající obdrželi jsme od ochotného velebného faráře pana P. Mich. Šafránka následující opravy a dodatky: „Matěj (tedy nikoliv Matouš) Sojka byl syn rodičů Václava a Veroniky Sojky z Vilímova a narodil se dne 12. února 1740 ve Vilímově a zemřel dne 13. března 1817 co vrchnostenský početvedoucí kuchyňský v zámku Vilímovském. Jeho narození padá do času panování hraběte Ignáce Arnošta Caretto Millesimo, po kterémž nastoupil hrabě Josef Carreto Millesimo, jenž r. 1800 zemřel. Sojka zemřel za posledního hraběte Josefa Millesima (13. lipna 1852), s kterýmž rod Millesimovský vymřel. Od koho první základy v hudbě obdržel, nelze s jistotou udati, toliko se zdá pravdě podobno, že Vilímovský učitel téhož času Antonín Magauer to býti mohl, jelikož ten

ten samý také co křestní kmotr jeho ve zdejší knize zaznamenán jest.“ Vzdáváme díky p. P. Šafránkovi za laskavé toto sdělení ve jmenu všech českých hudebníků.

— K velkolepé národní slavnosti pěvecké přihlásilo se již k 600 spěváků; ano i údové Lužického zpěv. spolku „Lumíra“ budou přítomni.

— K národní slavnosti Hlaholem uspořádané dne 17. a 18. května přihlásily se mimo již v předešlém čísle uvedené následující spolky zpěvácké a sice: z Loun, Kutné Hory, Čáslavi, Mladé Boleslavi, z Josefodolu, Jindřichova Hradce, Vodňan, Berouna, z Kolína, Náchoda, Ledče, Králové Hradce, z Chrudimi, z Litomyšle, Selčan, Semil, z Písku, z Roudnice a z Prostějova na Moravě; úhrnem 19 zpěv. spolků. Připočítáme-li těch 19 již oznámených, je jejich až dosud 38. Zpěvácké spolky budou míti ku koncertu společnou zkoušku v pátek dne 16. května o 3. hod. odpo. na Žofíně. Dne 18. pak produkce jednotlivých spolků na skvěle osvětleném ostrově Žofinském. V koncertě účastní se též Ferd. Laub a sl. Helena Zawiszanka.

— Maxův „študent z r. 1648“ bude předce letos postaven, poněvadž se sešlo dosti příspěvkův na zakoupení této sochy. Socha, ozbrojeného študenta z r. 1648 představující, má býti na kašně v Klemenčinu postavena; tam by ji ale na jaře škodily balvany sněhu i jest se tudíž nadíti, že se postaví na baště mezi branou novou a koňskou, kde se študentstvo r. 1648 nejvíce vyznamenalo: tamť vrchní velitel general Rudolf Colloredo z Walsee obdivoval se hrdinství študentův a jednomu z nich, jemuž byli Švédové svrchní šat strhli, vlastním šabatovým pláštěm přioděl.

— Tylova „Fidlovačka“ a veškeré jeho spisy. Podáváme čtenářstvu vítanou zprávu, že Tylova fraška „Fidlovačka“, jež se měla za ztracenou, an prý ji Tyl hodil do ohně, úplně zachovala, se nalezla a neporušená v rukou jeho pozůstalé rodiny se nachází. I širší obecnost se s ní brzo seznámí, jelikož činný kněhkupec p. Kober chce uspořádati nové vydání veškerých spisů Tylových, v nichž tudíž budou zahrnuty i všechny jeho plody dramatické. Vzácný rukopis „Fidlovačky“ nabývá tím zvláštního významu, že obsahuje také původní text znárodnělé písně „Kde domoj můj?“ již Tyl, jak známo, pro tuto frašku napsal.

— Národní slavnost na Řípu v neděli dne 27. dubna podařila se, jak náleží. Z Prahy přibyli do Veltrus dva vlaky s hostmi Pražskými, mezi nimiž byli členové tělocvičné jednoty „Sokola“ a zpě-

váckého spolku „Hlahola.“ U paty vrchu byli Pražané od zpěv. spolků z Mělníka, z Loun, z Roudnice, Litoměřic a Slaného uvítáni, za čem jim president „Hlaholu“ poděkoval. Když se byly zástupy přčetného lidstva poněkud rozestavily, zazpíval zpěv. spolek „Hlahol“ několik sborů. Pak zpívaly všechny spojené zpěv. spolky „Já jsem Slovan“ od Vašáka st. a Krovovu „Husitskou“, již ve sbor uvedl F. Heller. O 8. hodině večer dorazili Pražští hosté do Veltrusské restaurace, kdež při zpěvu „Hlaholu“ se večerelo. Shromážděného lidu na Řípu bylo as 25.000. Zajímavý byl nápis na chvojové bráně v Činovsi, kde se dle pověsti hrob praotce nachází. Nápis zněl: „Kde stanul drubdy, i teď stojí Čech.“

— Výtečný moravský virtuos Jindřich Ernst ochuravěl těžce v Nizze. Ernst narodil se r. 1814 v Brně a konal svá studia na housle v konservatoriu Vídeňském. Ernst vyniká zvláště svými komposicemi, z nichžto některé velké popularity dosáhly, jmenovitě „Karneval Benátský.“ Jedna z nejzajímavějších skladeb jeho je ballada „Král duchů“ (Erlkönig) pro housle bez průvodu.

— Výbor sboru pro stavbu národního divadla v Praze dne 5. května usnesl se na tom, že nepočne stavěti divadlo před květnem 1863, kdyby se však zemský sněm český do té doby nesešel, vyhraňuje se sboru právo k uzavírání o dalším jeho jednání. Zatím pokračovati bude sbor u svých přípravách ku stavbě. Za tou příčinou přijat jest návrh odboru stavebního, aby se naši stavitelé vyzvali, by nejdéle do konce srpna 1862 podali jednoduchý nákres ku plánu národního divadla. Podle nejlepšího nákresu dá pak odbor vyvésti úplný plán. — Komise, která se zemským výborem vyjednávati má o smlouvě, již se mu postoupí staveniště na prozatímní divadlo, sestávati má z pp. hr. J. Harracha, Dr. Fr. Palackého, stavitele Jana Novotného a Fr. Pšrosse staršího. Valná schůze sboru nemůže býti dříve svolána, pokud nebudou nové stanovy vládou potvrzeny a volba ředitelstva dle nich obnovena.

— Výstava dárků pro národní loterii ve prospěch Zdeňky Havlíčkové otevřena jest na Žofinském ostrově ode dne 4. do 16. května ve sváteční den od 11. do 6. hodin večer, ve všední den od 2 do 6. Vstupné 10 kr.

Hudební literatura. Nákladem musikálního obchodnictví Šálka (vedením činného p. Fleischera) vyšly tyto dni čtyry písně od nadaného a plodného skladatele pana Procházky, které hudby milovnímu obecnstvu vřele doporučujeme. Jsouť následující: „Píseň Čechů“ (p. Karlu Stra-

katému věnovaná), „Věrná milá“ (sl. Gab. Roubalové), „Půda vlastenská“ (p. J. Sklenáři), „Zahučaly hory, zahučaly lesy“ (p. E. Reményimu). Zevrubný úsudek ponecháváme si na jiný čas.

— Koncert. Včera se odbyval koncert v Novoměstském divadle ve prospěch jednoty katolických tovaryšův a spolku pro blaho čeledínův. Program byl tento: I. Oddělení: Symfonie A-dur (číslo 7) od L. Beethovena. II. Oddělení. 1. Arie ze skladby „Das unterbrochene Opferfest“, od Wintera, zpíval pad Eilers. 2. „Die Wunderblume“, báseň od Müllera, přednesla slečna Gebhardtova. 3. Arie z „Belisario“ od Donizettiho, zpívala paní Bělská. 4. Koncert pro cello, přednesl pan Popper. 5. Slovanské písně od Pivody, přednesla paní Bělská. 6. První část z C-mol koncertu od L. Beethovena s Kadencí od Alex. Dreyschoka, přednesla 11letá Johanna Pischova s průvodem. Výsledek byl slušný. Symfonie byla od orchestru divadelního dobře provedena. Zpěv paní Bělské jakož i p. Eilersa došel pochvaly. Slečna Pischova, žákyně pana Hampla, osvědčila talent a velkou technickou sběhlost, avšak kus byl silám jejím nepřiměřený. P. Popper vynikl ze všech významným přednosem a znamenitou obratností.

Dur a moll.

Glareau Jindřich, znamenitý a všestranný učenec, jenž co básník od císaře Maxmiliána I. vavřínovým věncem a titulem dvorního kapelníka vyznamenán byl, odpověděl na otázku „jak žije?“ docela chladně:

„Jako dvorní hudebník!“

„Jak tomu mám rozumět,“ ptal se ho na novo tazeč?

„Jím a piju s chutí a skvostně a jsem celému světu dlužen!“

Glareau napsal mnoho děl o hadbě, mezi jinými vydal „Dodeca chord on“, pro historii umění velmi důležité dílo, kdež poprvé tercii na konci hudební skladby za konsonanci přijímá. Zemřel 1563,

Cervetto James, slovnítný virtuos na cello, jenž r. 1682 v Itálii se narodil a r. 1738 do Londýna přišel, byl orchestrálním členem divadla Drurylanského. Jednoho večera hrál znamenitý herec Garrik úlohu opilce a představoval ho nad míru přirozeně a podivuhodně, nacež pak na sesli usnul. Mezi diváky panovalo ticho; toliko Cervetto nemohl se hlasitého a dlouhého zívání zdržeti. Garrik najednou vyskočil a plísnil ho z jeho chování. „O prosím za odpuštění,“ odvětil Cervetto, „při každém velkém potěšení musím zívati.“ — Cervetto zemřel co stoajednotý kmet r. 1783 v Londýně.

Listárna.

Panu Lorencovi v Pard. Hudba k „Obžinkám“ musí se nejdřív pro kvartet arranzovat a tedy nemůžeme dříve posloužit, než na druhý týden. — Panu J. F. v K. D. Dopisy budou nám vítány.